

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyen szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

XIII. Leó.

Isten kegyelméből XIII. Leó pápa megérte az emberi élet patriarcha-korát, márczius 2-ikán fordult a kilenczvenedik évébe. Hatvankét esztendő óta szolgál mint pap és 22 év óta ül a pápai széken.

Mikor 1878-ban a papság főtanácsa pápává választotta, nem sok időt jósoltak annak, hogy Szent Péter örökében maradjon XIII. Leó; azt hitték, hogy gyöngeservezete nem fogja soká bírni azt az óriási munkát, melyet az egész világ katolikus hívóinek kormányzata igényel. A látszólag gyönges testben azonban erős lélek lakozik s a kilenczvenéves aggastyán biztos kezekkel osztja az áldást hívóinak.

XIII. Leó, családi nevén Pecci Joachim Vincze, 1810 márczius 2-án született egy olaszországi kis városkában; szülői az eszes gyermeket tanulmányai folytatása végett Rómába vitték s a jezsuitáknál folytatta pápai tanulmányait.

Pecci Joachim a papi pályán bámulatos gyorsasággal haladt. 33 éves korában már érsek volt s e szép papi hivatalában kezdte meg Istennek tetsző működését. Óriási jövedelmeit a szegények, gyámoltalanok és segélyre szorulóknak között osztotta ki, míg ő a maga egyszerű szerzetes módjára élt.

1877-ben Pius pápa első bibornoka lett s mikor Pius 1878-ban meghalt, a bitorosok egyhangu szavazatával helyzetelt Pecci Joachim Szent Péter székébe s XIII. Leó nevét vette fel s jelszavául tűzte ki, hogy legyen világosság, azaz, az igazság napsugara fényeskedjék a világ összes katolikus népei felett. Méltán hódol tehát a bölcsesség pápájának az egész katolikus világ s hódolnak a föld minden népei, midőn a jubileumi szent év az ő életének is oly nevezetes mesgyéjébe esik, aminő a kilenczvenedik év. Lelkünk hódolatával köszöntjük tehát az Isten földi helytartóját születése napján.

tének is oly nevezetes mesgyéjébe esik, aminő a kilenczvenedik év. Lelkünk hódolatával köszöntjük tehát az Isten földi helytartóját születése napján.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése

Budapesten, VI. ker., Andrássy-ut 23. szám.

Zabháboru.

Valóságos zabháboru tört ki a mult héten képviselőink között, amelynek a története érdekes is, szomorú is. Azzal vádolták Ugron Gábort, a székely kuruczot, hogy a katonai kincstárral olyan zabszállítási szerződést kötött, amely neki illetéktelen hasznot biztosít. Ugyanis a hadügyi kormány újabban a katonaság számára szükséges zabmennyiség egy részét egyenesen a gazdáktól szerzi be. Régebben a kormány szóba sem állott a gazdákkal, hanem nagykereskedőket bízott meg a szükséges zab szállításával s a vállalkozás haszna a kereskedő volt. Most ebben a haszonban a gazdákat is részesíteni akarják, ami igen méltányos dolog s azért bizony semmiféle politikai-gazda nem támadható meg, ha szerződést köt a katonai kincstárral, hogy termelt zabját neki illő árban eladja.

Amde Ugront éppen azzal vádolták, hogy ő oly nagymennyiségű zab szállítására kötött igen előnyös szerződést a kincstárral, amely birtokán nem teremhetett meg. És a vád szerint nem is azért szerződött Ugron, hogy zabtermésének jó árban való eladását biztosítsa. Ő egy Baruch Jeremiás nevű szállítónak adta át az egész zabszállítási üzletet. S mivel a szállítóra nézve ez nyereséges vállalkozás volt, a nyereség egy részét Ugron magának kötötte ki. Így hát olyan haszonhoz jutott, amilyent nem volna szabad egy képviselőnek zsebre vágnia, annál kevésbé egy olyan kurucz ellenzéki embernek, mint Ugron Gábor, aki mindenféle visszaélést keményen ostromoz. De az összeférhetlenségi törvények is tiltják, hogy a képviselő politikai befolyását haszonra változtassa át. Képviselő nem állhat a kormánnyal olyan szerződéses viszonyban, amely neki anyagi előnyöket biztosíthat. Ha a vád valóban bizonyul, akkor Ugron ez ellen a törvény ellen is vétett és a törvényhozás hivatott ítélkezni fölötte.

Rakovszky képviselő csakugyan bejelentette az Ugron esetét a képviselőháznak s ez az ugynevezett összeférhetlenségi bizottságot bízta meg, hogy derítse ki, van-e alapja az Ugron meggyanúsításának s követett-e el Ugron olyasmit, ami nem fér össze a képviselői mandátummal. Az ügy tehát illetékes kezekben van s rövidesen megláthatjuk, mi benne a tiszta igazság.

Míg ez kiderül Ugron is hallgat. Mindössze egy rövid nyilatkozatot tett közzé, melyben azt állítja, hogy igenis kötött szerződést, de csak mintegy 3000 métermázsza zab szállítására nézve, ami birtokán tényleg megtermett, ezt tehát a kincstárnak, mint gazda, joggal eladhatta. Igen valószínű, hogy a dolog csakugyan ennyiben áll. De nem csodálható, ha a dolgot felfujni igyekeztek. Ugron veszedelmes ellenzéki férfiú,

sok politikai ellenfele van s ezek most kapva-kaptak az alkalmon, hogy Ugront jól eláztassák. Mindenki szívesen csip egyet a nagy székelyen, aki a kormányoknak annyi sok gondot és kellemetlenséget okozott már. Verebek csiripelnek és keselyük vijjonganak fölötte. Ő mozdulatlanul tűri ezt s legfeljebb szíve szorul el arra a gondolatra, hogy mily könnyen halálra ítélik az embert. A gyűlölködés nem riad vissza a gyanu kétes fegyverétől sem, csak hogy eltegye láb alól a politikai ellenfelét. Csunya dolog nálunk a politika. Annyi szenvedély van benne, mint egy kikapós, léha asszonyban, pedig türelmesnek és méltóságosnak kellene lennie.

Habár az Ugron-eset szomorú fényt vet politikai életünkre, reméljük, hasznos következménye is lesz annak. A képviselőházban még ma is sok honatya ül, akik haszonra forgatják a mandátumot, akik ott melegesznek pénzintézetek és részvénytársaságok kemenczéi mellett, azon szolgálataik fejében, hogy ezeknek az intézeteknek az érdekeit a képviselőházban megvédelmezzék, vagy politikai összeköttetésüknél fogva javukra váljanak. Így jut hatalomhoz a nagy tőke, hogy megnyergeli a hatalom árnyékában hűsülő képviselőket. Hát nálunk nem ártott, hogy az a zabhistória szemet szurt. Tessék csak firtatni, kinek vannak összeférhetlenségi esetei s tessék kitisztítani alaposan a törvényhozás akolát, hogy bankok s részvénytársulatok ügynökei az ország ügyeiben ne dirigálhassanak. A zabheccznek tehát az az előnye lesz, hogy maga után ránt néhány összeférhetlenségi esetet. Mint egy tavaszi vihar: habár utjában tör és zuz, végül azonban megtisztítja a levegőt.

Görög-katholikusok római zarándoklata.

Az örök városba, Krisztus földi helytartója elé járult e héten a magyar görög-katholikusok összességének képviselete. Többen vannak ötszázánál a zarándoklat tagjai, akik amellet, hogy elvégzik az áhítatos szent gyakorlatokat, még egy külön nagy ügyben is fáradtak az örök városba. A magyar liturgiát kérik a papától a Magyarországon élő kétszázézer görög-katholikus részére.

Biztosra lehet venni, hogy kérésük meghallgatásra talál az egyházfejedelem előtt.

Egyházukhoz teljes hűséggel s hazájukhoz való tántoríthatlan ragaszkodással járnak el ebben a kérdésben a magyar görög-katholikusok. Elismerés illeti azt a központi bizottságot, mely a mozgalmat immár két esztendő óta a legnagyobb körültekintéssel vezeti s az egyedüli helyes utat választotta, nem a zendülés, a céltalan visszavonást kelthető követelkezés útját, hanem azt, mely egyedül vezethet sikerre.

A pápához fordulnak az engedélyért, őt világosítják fel személyes megjelenésükkel törhetetlen ragaszkodásuk és hűségük kimutatásával, hogy kérelmük nem jelenti a szakadást az anyaszentegyháztól, hanem éppen az ahhoz való szoros tartozásuk újabb erejét akarják nyerni kérelmük teljesítésében.

Szívben, érzelemben, nyelvben, testben-lélekben egyaránt magyar volt, igaz hazafi a görög-katholikus nép Magyarországon. A magyar liturgiának engedélyezéseért való kérelme tehát ennek a népnek jogosult s meg vagyunk róla győződve, hogy XIII. Leo pápa a magyar zarándoklók hazafias magatartását és az egyházhoz való fiúi ragaszkodását a legteljesebb mértékben fogja méltányolni annál is inkább, mert a közelmúltban annyi szomorú jelenség mutatkozik, mely a hitélet iránt való kötelességmulasztást, az erkölcsök bomlását és szertezüllését festi sötét színekkel.

Az Istenbe vetett bizodalom, a hithez való ragaszkodás e kétszáz ezer magyar görög-katholikus lelkét reménnyel töltheti el, hogy ügyük Krisztus földi helytartójának tetszésével találkozik.

A kivándorlás ellen.

Napról-napra nő a panasz nálunk, hogy népünk között rohamosan terjed a kivándorlási hajlam. A Felvidék nagyrésztében ma már alig van munkáskez. A munkásnép, csalóka álmait követve, Amerikába igyekszik s kivált tót lakosságu községeinkben pusztít ez a kivándorlási láz. Futótüzként terjed hire, ha egy-egy Amerikából hazavetődött ember 1000—2000 frtot tett a takarékpénztárba, de nem beszélnek azokról a százakról, akik ott kint nyomorognak s 12—16 órai nehéz bányamunkát végeznek naponta, mignem teljesen tönkremennek. Ezek a szegény emberek rendszerint lelkiismeretlen ügynökök csábításainak áldozatai, akik kiviszik a jó munkaerőt, hogy ott kihasználják a legnehezebb s legaljasabb munkákra, aztán ellőkjék, mint a ki-facsart citromot.

E kivándorlás korlátozását végre a kormány is elodázhatlannak tartotta. Éppen a napokban történt, hogy a belügyminiszterium a kivándorlás korlátozása tekintetében igen erélyes leiratot intézett a vármegyékhez. Felhívta az egyes megyéket, hol a kivándorlás nagyobb mérveket öltött, hogy utasítsák alantas hatóságokat az irányban, miszerint a kivándorolni szándékozókkal lehetőleg személyesen is érintkezésbe lépve, ezen kivándorlás okait nyomozzák ki. A kivándorlók előtt ezen vállalkozásaik veszélyét föltárva, szándékukról lebeszélni igyekezzenek. Az esetleg kinyomozandó *kivándorlási ügynökök ellen* pedig erélyesen járjanak el. A belügyminiszter felhívta továbbá a hatóságokat, hogy amennyiben a kivándorlás oka valamely helyi vagy gazdasági bajra vezethető vissza, azok javítása iránt intézked-

jék, illetve a szükségesnek mutatkozó intézkedések iránt az illetékes felsőbb hatósághoz tegyen előterjesztést. Felhívta végül a belügyminiszter a hatóságokat, hogy azon egyének utlevél-ajánlati táblázatát, kik Amerikába utazási szándékuk mellett megmaradnak, ha az ellen egyéb törvényes akadály fenn nem forog, a belügyminiszterhez sürgősen ismét terjesszék fel. Ugyanis megtörtént, hogy egyes szegény emberek, miután otthon már minde-nüket eladták és Amerikába készülnek, hogy utleveleiket mielőbb megkaphassák, feljönnek Budapestre és itt várakoznak utleveleikre többször 2—3 hétig várva, míg az alispán felterjesztése megérkezik. Ez alatt persze elköltik utiköltségüket és legtöbb utlevél nélkül megy világgá. Ha törvényes ok fenn nem forog, a hatóságok nem akadályozhatják meg a kivándorlást. Ez utóbbi esetben tehát a felek érdeke követeli, hogy mielőbb megkaphassák utleveleiket és a hatósági huzavona kerültesse. A belügyminiszterium azonban minden eszközzel, mely rendelkezésére áll, rajta van, hogy a kivándorlást korlátozza, annak okait lehetőleg megszüntesse.

Országgyűlés.

Mult héten a képviselőház az állami költségvetés tárgyalását folytatván, a belügyi tárcza tárgyalását szerencsésen be is fejezte és áttért a kereskedelemügyi tárczára.

Az államrendőrség.

Visontai Soma a fővárosi államrendőrségről szólva helyteleníti, hogy a bűnügyi közegeket gyakran használták fel politikai czélokra és ellentétbe helyezték a társadalmi tényezőkkel. Leghelytelenebb, hogy a bűnügyi osztálynál levő kapitányok, detektívek tüntetéseknél, zavargásoknál és gyűléseknél a szolgálat élére állították. Így állandó gyűlölet tárgyává válnak. A bűnvádi eljárás folytán január elseje óta 2400 nyomozás vált szükségessé a fővárosban. Indokolt tehát a rendőrség szaporítása. Foglalkozik a fogházi viszonyokkal. Vannak esetek, amikor a fogság nem jelent mást, mint a szabadságtól való elvonást, amikor pénzbüntetést pótol s mégis szegyeteljes, ronda helyiségekben kell az ily elítéltnék tartózkodni. Semmi tekintettel nincsenek arra, hogy például legalább némi különbség szerint elválasszák a fogházban lévőket. A tolonczház iránt is kifogásokat emel. Nem helyes, hogy itt serdületleneket tartanak, hosszabb ideig tartanak ott egyéneket s már egészen berendezkednek, oktatások vannak és most lelkészeket is alkalmaznak. A tolonczháznak nem szabad másnak lennie, mint átmeneti tartózkodási helynek azok részére, akik órákra, vagy egy napra vitetnek oda, hogy aztán elszállíttassanak. Szomorú, hogy azok között, akiket koldulásért vagy csavargásért elfognak, legnagyobb részét a munkanélküliek és munkaképtelenek képezik. A munkanélküliek ügyének a rendezését a belügyminiszter feladatai közé kell hogy sorolja.

Szell Kálmán miniszterelnök elismeri, hogy a fővárosi rendőrség teendői nagyon megsaporodtak, elismeri, hogy személyszaporításra szükség van. A

személyszaporítást itt már most a maga felelősségére létesítette. Visontaival egyetért abban, hogy a rendőrség csak akkor lehet tökéletes, ha államosítottatik. E kérdés a közigazgatási reformmal annyira összefügg, hogy ettől nem választható el. A reform amúgy is a nagy megoldandó kérdések közé kerül már közelebb és akkor a rendőrség államosítása is sorra kerül.

A tűzoltóság.

Óváry Ferencz a tűzoltóság tételénél foglalkozik a tűzoltóság ügyének fejlődésével. Sok vármegye van még olyan, ahol tűzoltóságot nem állítottak fel s ahol tűzoltószereket szereztek be, de nincs aki gondozza s emiatt nagyon sok tűzoltószerszert elrongálódott. A tűzrendészetre vonatkozólag törvény alkotását sürgeti, melyben elrendeltessék a tűzoltás kötelezettsége, a szerek beszerzése. Tűzoltási felügyelők alkalmazását sürgeti. Törvénnyel kell szabályozni a biztosítás kérdését is. A társaságok kötelezessenek jövedelmük egy bizonyos százalékát beszállítani, hogy abból tűzoltási költségekre alapot létesítsenek.

Széll Kálmán rövid hozzászólása után a belügyi tárca költségvetését elfogadták és rákerült a sor a kereskedelemügyi tárca költségvetésére.

Ipari kérdések.

Kossuth Ferencz volt az első szónok, aki virágzó ipart nem képzel el addig, amíg a közös vámterület fentartatik. Kezdő ipar szabad verseny mellett nem fejlődhetik. A védvámokat be kell hozni. Ausztria ipari jellege nem egyeztethető össze Magyarország mezőgazdasági érdekeivel. A mezőgazdasági állam természetszerűleg kimerítették. Kimutatja, hogy a behozatal még oly cikkekben is tulsúlyban van, melyek Magyarország kivitelét képezhetnék, kedvezőbb kereskedelmi politika mellett. Az ipari telepek szaporodása igen jelentéktelen eredmény. Olyan gyár, mely száz munkásnál többet foglalkoztat Magyarországon mindössze 200 van. A fejlődés rendkívül lassu. Nálunk drágább és kevésbé képzett a munkaerő, drágábbak a nyersanyagok, a létező adóviszonyok igen terhesek, a tőke ritka. Az iparfejlesztés érdekében tehetne valamit helyes vasuti politikával. Minden magyar iparra kellene vasuti szállítási engedményeket adni. Magyarország csakis a közigazdaság önállósága terén vagyonosodhatik. Amely kormány ezt nem látja be, az nem érdemli meg a helyét.

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter némi beszámolót és programot nyújt. A pénzügyi helyzet nem engedi, hogy nagy dolgokkal álljon elő. Így az államvasutak beruházásába 10.400.000 koronával kevesebbet kellett felvenni. Az iparfejlesztés tekintetében némi eredményre hivatkozhatik. 24 gyár jött létre, részben pedig létesülés stádiumában van, ezek közt szövőgyár 10 van, 31 olyan gyárossal van még most alkuban, úgy hogy 2—3 év alatt még több gyár fog létesülni. Benső bizalmat igyekeznek kelteni a közönségben is a magyar gyártmányok iránt. Sajnos, bámulatos közönyösség és tájékozatlanság van arra nézve, hogy mit állithatunk elő és mire van szükség. A kisipar kérdésében azt tette, hogy a szövetkezeteknél husz új szövetkezet létesítését eszközölte ki, iparkodott kedvezményeket és alapítványokat létesíteni. A szövetkezetek fejlődésének itt nagy hivatása van. Gépek kiosztása és műhelyek felállítását által is kell segíteni a kisiparon. A háziipar rendszertelen. Most van azon, hogy országszerte rendszeres alapokra fektesse a háziipart és oda

hasson, hogy értékesíthető tárgyakat állítsanak elő. A betegsegélyző pénztárakra azt mondja, hogy az intézmény most beteg. Első dolga volt, hogy vizsgálatot indítson. Most már minden bajt és hiányt ismer s a kérdést mihamar megoldásra vezeti. Az államvasutak közigazdasági feladatairól kijelenti, hogy 20—25 millió koronányi deficizzel záródik kereskedelmi mérték szerint az üzlet. A vasutak dolgában a kedvezményes tarifák embere a gyáralapítás és az iparfejlesztés szempontjából. Az államvasutaknak uttörőnek kell lenni a fejlődésben. Folytonos kísérleteket tesz a villanyerő berendezésére. A zónarendszerről szól még. Aki ezt behozta, örök emléküvé tette magát. A zónarendszer teljesen bevált. De a középzónán változtatni kell, a középzónát le kell szállítani. A személypodgyász tarifáját módosítani kell. Ezekben beszámolt arról, amit tett és az irányról, melyet követ. Az elbírálásnál figyelmet kér arra, hogy cselekedetei szerint ítéljenek, de vegyék tekintetbe az eszközöket is, melyek rendelkezésére állanak.

Páder Rezső helyesli, hogy a miniszter reszortjában behozta a vasárnapi munkaszünetet. Ohajtja, hogy a munkaszünetet egyáltalán minden hivatalra terjeszszék ki. A vasuti hivatalnokoknak is szünetet kell adni; hasonlóképen a táviradónál és postánál is szünetet kell tartani, ugyanígy a trafikoknál is. Azt mondják, hogy a zsidó polgártársak miatt nem lehet teljessé tenni a vasárnapi munkaszünetet, mert ők a szombatot ünneplik. De végre is nem vagyunk zsidóországban; nem vagyunk kazárok, hogy a zsidók legyenek az irányadók. Ismerteti a kisiparosok szomorú helyzetét. Budapesten 400 iparos dolgozik butorgyárak részére olyan kis bérért, hogy abból alig tud megélni. Mindezeket a kormány figyelmébe ajánlja.

Major Ferencz szavá teszi az ipari kérdéseket. A kisipar szakképzésre való alapítására többet kíván, mint amennyit eddig nyújtottak. A kisipar nem tud mozogni a hitelviszonyok rosszasága miatt. Fel kell szabadítani az iparosokat a nyomás alól. Arra kell törekedni, hogy már az iparostanoncz is tudjon írni és olvasni. 14 éves koron alul nem szabad a tanoncznak a belépést megengedni. A tanoncziskola idejét estéről át kell tenni nappalra, hogy a figyelme éber legyen. Felhívja a figyelmet arra, hogy az iparosok részére nyugdíjintézetet alapítsanak. Magyarország külkereskedelme mindinkább egy vaskapocsal vétetik körül, a külkereskedelem teréből folytonosan veszít s abból mind többet foglal el Németország. Hasson oda a kormány, hogy a Balkánban követelőleg lépjen fel külkereskedelmünk bevitelére. Követeljük a minket megillető jogokat.

Komjányi Béla foglalkozik a kereskedelmi programmal. Azt látja, hogy jól bánnak azon iparágakkal, melyek az állam pénzügyi érdekeibe tartoznak, mint a cukor, szesz. De más ágakkal mostohán bánik. Fejtegeti, hogy a közös vámterülettel nem lehet helyes kereskedelmi politikát alkotni. Rámutat arra, hogy a határszéleken más nemzeti-ségük akadályozzák a fejlődést. A kartellekről szólva, azt látja, hogy a kormány nem ért egyet. A pénzügyminiszter barátja a kartelleknek, a kereskedelemügyi miniszter ellensége. Eppen a magyar állam is tagja a vaskartellnek. Azért van ez, mert ebből is közösügyet csinálnak.

Ugron Gábor kifejti, hogy Magyarország anyagi bajainak legfőbb oka, hogy a vasuti hálózat későn építettett ki. Az ország majdnem egy csapásra vonatott be a világforgalomba s egyszerre kellett hogy

elviselje a versenyt. A földmivelés-, ipar- és kereskedés nem ellentétesek, hanem egymást kiegészítők, egymás igényeit fedezik. A magyar ipar eddigi fejlődése és kereskedelmi politika abban a hibában leledzik, hogy nincs egy nagy átgondolt programja. Magyarországnak ásványi gazdasága még nincs feltárva. A kálisó, konyhasó és timsó nincs kellően kihasználva nálunk. Az iparfejlesztés egyik főtenyezője az a munkaerő, melyet a természet ingyen ad. A vizierőt igen kevésé használjuk fel nálunk. Magyarországon össze kellene irni a vizierőt, a kisajátításra törvény alkottassék, hogy a vizierőt ipari célokra teljesen ki lehessen használni. Az iparosok segítésére úgy lehet menni, ha minél több embert képezzenek ki és aztán végigtanulmányozzák a külföldi gyárakat; egy-egy tökéletesebb gépet a kormány szerezzon be, hogy aztán az iparosok is kedvet kapjanak rá. A német ifjak az egész világon szétszórva gyűjtötték az ismereteket. Baj, hogy vannak, akik magukat született kereskedőknek tartják, holott a kereskedés egy tudomány, melyet fejleszteni kell. A kereskedelmi iskolákra nagyobb figyelmet kell fordítani. A kereskedelmi ifjakat a Balkán-félszigeten el kell látni, hogy a keleti piacokat kellően meghódíthassuk. A társadalomnak meg kell szakitania az előítéletet, hogy iparosnak és kereskedőnek nem adják a gyermekeket. Pedig ez éppen olyan nemes, becsületes és tisztességes, mint akár a földmivelés. Szükséges, hogy a kisiparosok önérzete emeltesse. Hatalmas öntudatos agrárpolitikát nem talál a miniszter beszédében s ezért a költségvetést nem fogadja el.

Konkoly-Thege Miklós a menetrend jobb beosztását sürgeti. A vasuti szerencsétlenségek is több esetben keletkeznek amiatt, hogy a menetrend nem tökéletes. Aziránt is intézkedni kell, hogy az őrlít sipolást beszüntessék. A vasuti tisztviselők fizetését igen kevésnek tartja. Sürgeti a Vág hajózhatóvá tételében a kormány támogatásának megadását.

A kereskedelmi tárca költségvetési vitáját folytatják.

A Bánffy pártkasszája.

Bánffy ellen egy régi vád ujult fel. Nyíltan azzal vádolja egy „Vaterland“ című bécsi lap, hogy a kezeire bízott pártkasszával nem számolt be utódjának: Széll Kálmánnak. Már pedig a pártkasszába igen sok pénz begyűlt abból a célból, hogy Bánffyk a választásokat szájuk ize szerint csinálhassák meg. 1898-ra tervezték az új választásokat. Erre az alkalomra még külföldről is segílyezték a titkos kasszát, hogy a Bánffy uralmát biztosítják. A választás elmaradt, de Bánffy a begyűlt milliókból nem adott át egy fityinet sem Széll Kálmánnak. Ez a bécsi ujság vádja. Bánffy ebben a gyanúsításban sértést látva, párbajra hívta ki a bécsi lap szerkesztőjét. Ez azonban azzal felelt, hogy ő nem sértegetni akart, hanem az igazságot mondotta meg, amiért helyt áll. Ne párbajozni, hanem bizonyítani tessék. Erre a Bánffy lapja Rakovszky néppárti képviselőt fogta gyanuba, hogy ő írta volna a bécsi lap közleményét. Rakovszky becsületszavára kijelentette, hogy a közlemény nem tőle származott s egyuttal felszólította Bánffyt, oszlassa el tehát a kételyeket s fogadja ő is becsületszavára, hogy a pártkasszával hűségesen beszámolt. Hiába szaladgálnak tehát dühösen a Bánffy segédei, azt a feleletet kapják, hogy itt bizonyítani,

nem pedig párbajozni kell. Most már a pártkassza ügye annyira magára vonta a figyelmet, hogy végre is ki kell rukkolni a farbával. Várjuk, hogy ez megtörténjék, mert Bánffynak kötelessége megnyugtanni a közvéleményt, hogy az ellene felhozott vádak alaptalanok.

A csárdás.

Nem is hinné az ember, hogy a mi kedvelt nemzeti táncunknak: a csárdásnak is milyen beleszólása lehet a magas politikába. Pedig ez a friss, ropogós tánc majdnem nagy háborúságnak vált okozójává. Mult héten ugyanis Bécsben a mágnások egy pikniket (olyan táncmulatság féle az) tartottak, a melyen néhány magyar főúr is megjelent, akik magyar cigányt is vittek le. De mikor a cigánybandával csárdást huzattak volna talp alá, kipisszezték őket. Erre néhány magyar főúr nevével együtt sértődötten odahagyta a mulatságot. Másnap azután kimagyarázták a dolgot, hogy az esupa tévedés, félreértés volt, meg a többi s így el is simult a csárdásügy, hanem egy kis fulánkot mégis hagyott hátra. Mert bizony, akárhogy magyarázták ezt az esetet, arra vall ez is, hogy ott Ausztriában nem veszik be azt, ami magyar, még táncban sem, zenében sem. Gyűlölködés ez a szó legesunyább értelmében s csak a magyar olyan jó bolond, hogy ezt a gyűlöletet szelid türelemmel viszonozza.

Stefánia özv. trónörökösné férjhezmenetele.

Lónyai Elemér gróf és Stefánia főhercegnő egybekelése, amely felől annyi sokat irtak a lapok, a sok czáfolgatás után is létre fog jönni. Hiteles értesülések szerint az esküvő e hó 21-ikén történik meg Londonban. Az előkészületek lázasan folynak erre az esküvőre. Stefánia főhercegnő vagyonnal felérő mütagyákat visz leendő férjének zemplényeinek kastélyába, ahol már megtettek az előkészületeket, hogy a fejedelmi hitvest illően fogadhassák. Egyelőre azonban az esküvő után nászutra kelnek s valószínűleg csak a tél folyamán telepednek le Magyarországon. Stefánia főhercegnő, azért, hogy egy magyar gróf neje lesz, megtartja czímét. A királyi fenség megszólítás fog neki dukálni. Az udvari étellel sem szakít teljesen, csakhogy udvartartását természetesen feloszlatja. Mert ugy szándékozik élni, mint minden más magyar főúri hölgy, a főhercegasszony, akinek szép fejét császári és királyi koronának kellett volna diszitenie.

KÜLFÖLD.

Angol-bur háboru. Az elmúlt héten lapunk zárta után kaptuk a hirt, hogy Ladysmith fölszabadult. A burok Natálból visszavonultak, hogy teljes erejükkel utját állják Roberts angol vezér Oránzsba való előnyomulásának és Ladysmithet odahagyták ágyuszó nélkül. Buller tábornok öt nagy veresége után kényelmesen bevonult Ladysmithbe. Joubert Oránzs szabadállamba utazott, hogy az elfogott Kronje tábornok helyét pótolja. És ezzel vége van a Natálban lefolyt dicsőséges hadjáratnak. Most Oránzs és Fokföldön lesz a harc folytatása.

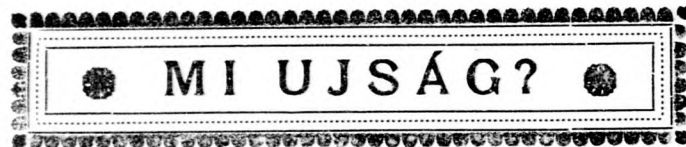
Mióta Kronje megadta magát Paardebergnél, alig van újabb hír a harctérről. Londonban a döntő nagy ütközetet várják, melyben Roberts lord legyőzze Joubertet. Joubert a bur sereg zömével

Paardeberg-től 8 mértföldnyire Ábrahámsz-Kraál körül erős hadállásban várja az előnyomuló Roberts fővezért és nem engedi be Bloemfonteinba, miként az angolok hitték. Itt összevonták hadaikat a harczoló felek, ami azt jelenti, hogy olyan nagy csatára készülnek, melyhez hasonló még ebben a hadjáratban nem volt.

Stein elnök a táborba költözött Jouberthez és tudatta vele Krüger elnökkel való határozatát, mely szerint a békealkudozásokra sem Transzvál, sem Oránzs állam függetlenségük, szabadságuk nélkül nem hajlandók. Inkább kivándorolnak új hazát keresni, de angol alattvalók nem lesznek soha! Harczolni fognak szabadságukért az utolsó csepp vérig. Békekötésről tehát szó sincs.

London lelkesedése leirhatatlan a szégyenteljes győzelmek felett. Viktória királyné Londonba utazik, hogy magát az utcán mutassa és az angolokat lelkesítse a szégyenteljes harc folytatására, mert az angol kormány úgy határozta, hogy eltörli a két szabad államot a föld színéről.

Mindezekkel a készülődésekkel szembe a bur szabadságharcosok nem engednek, nem egyeznek az utolsó csepp vérig. Legujabb táviratok szerint a nagy ütközet megkezdődött és a bur előesapatok visszavonultak a főszereghez.

Azokat a t. előfizetőket, akiknek előfizetése 1900. évi február hó 28-án lejárt, felkérjük, hogy a mult számhoz mellékelt postautalványnyal előfizetésüket beküldeni sziveskedjenek, mert ezek a t. előfizetők ezen a számon kívül már csak egyet kapnak.

Stefánia özvegy trónörökösné házassága. Stefánia özvegy trónörökösné házassága gróf Lónyay Elemérrel Miramarában fog végbemenni e hónap 21-én. Az esküvőre az előkészületeket már megtették.

Magyar zarándoklás Rómába. Ötszázötven magyar görögkatholikus indult el Rómába a mult vasárnap. Férfiak, asszonyok, urak, földmivesek, iparosok és kereskedők, a görögkatholikus egyház legjobbjai indultak a hosszú utra. A magyar nyelvű liturgia engedélyezését kérik a pápától, aki 1896-ban tiltotta azt, holott történetileg kimutatják most a pápának átadandó kérvényükben, hogy joguk van a magyar liturgiához, mert minden időben magyarok voltak a görög-katholikusok úgy nyelvben, mint érzelmben. Több mint száz lelkész is van a zarándokló társaságban, melyet Szabó Jenő főrendiházi tag, Firczak és Vályi püspökök vezetnek. A zarándoklók szerdán értek Rómába.

A kilenczvenéves pápa. Megirtuk, hogy a pápa márczius 4-iki kilenczvenedik névnapjára nagy ünnepeket terveznek Rómában. Az ünnepet a mult

vasárnap tartották meg. Daczára a nagy esőnek, a kath. egyház fejének nevenapján óriása néptömeg hullámozott fel-alá Róma utcáin. Az ünnep a Szent Péter-templomban kezdődött, hol fényes ünnepi istentiszteletet tartottak.

Czukor a hadseregnek. A közös hadügyminiszterium a katonák menetképességének fokozására most czukorral tesz kísérletet, a mely állítólag nagyban fokozza az izmok működő-képességét, a kifáradást megakadályozza s az éhséget, szomjuságot csilapítja. Különösen hosszú gyalogolások után válik be nagyon a czukor. Ha a legénység czukrot evett, hamar kipihen magát és új erőre kap. A mi hadseregünkben 9 hadtestnél fognak kísérletet tenni. Minden hadtestparancsnokság ki fog jelölni néhány csapatot, melyből a legénység fele naponta 30 gramm czukrot kap, részben a reggeli kávéjában, részben vízben feloldva, vagy szárazon. A másik fele csak a rendes táplálékot kapja, czukor nélkül. A kísérletnek alávetett katonákat aztán gondosan megfigyelik, hogy mennyiben javult a czukorral tápláltaknak a testi állapota. Azonkívül kísérletet tesznek gyengébb emberekkel is, hogy megállapíthassák, mennyiben segít rajtuk a czukorral való táplálás. A kísérletet két-három hónapon keresztül folytatják s eredményüktől függ, hogy fogják-e és milyen módon a czukrot rendes táplálékul alkalmazni a hadseregben.

Tüntetés a burok mellett. Resiczán az osztrák-magyar államvasutttársaság gyári zenekara a napokban hangversenyt rendezett, a melyen nagyszámu közönség vett részt. A hangversenyt a bur indulóval és a himnusszal kezdték. Az első hangok után óriási lelkesedés tört ki s a közönség köréből zajosan eltették Kronje-t, a hős bur tábornokot. A darabot többször megismételtették s a hangverseny végén a Rákóczy-indulóval együtt újra a bur hazafias darabokat játszották a közönség lelkes tüntetése közben.

Egy honvédtizedes rablótámadása. Nagy-Beeskereken Gerecsei Béla pénzügyőr minap Barta József honvédtizedes és bajtársai megbizásából fölvette a honvédek zsoldját az adóhivatalban. Mikor a kaszárnya felé ballagott, találkozott Bartával, a ki elhatározta magában, hogy kirabolja a pénzügyőrt. Be is csalta a kaszárnya egy elhagyott szobájába, a hol revolverével ötször rálőtt. A pénzügyőr halálos sebekkel rogyott össze s Barta éppen rabolni készült, a mikor kinyílt az ajtó s belépett századosa, a ki véletlenül járt arra s a lövések dőreje gyanut keltett benne. Barta menekülni akart, de a százados letartóztatta. A rabló katonát vasra verve vitték a börtönbe.

A lugosi püspök hazafias püspök. Radu Demeter lugosi görög-keleti püspök ebédet adott, a melyen a püspök nagyhatásu hazafias beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy feladatának tartja a hatóságokkal karonfogva a közigazgatás irányításában tényleg közreműködni s így a megye és közvetve szeretett közös magyar hazájának szolgálni. A jelenlevő főispán meleg szavakban köszönte meg a hazafias beszédet.

Egy levelezőlap viszontagságai. A dobsinai postahivatalban nemrég ezzel a címmel adtak föl egy levelezőlapot: Herrn Lux in Thiergarten. A levelezőlap Budapestre került az állatkertbe, onnan Bécsbe a Thiergarten-be, majd ismét Budapestre, mindkét helyről a címzett ismeretlen jelzéssel jött vissza Dobsinára. Innen megint Budapestre, Bécsbe. Ötször tette meg ezt a körutazást. Mikor legutoljára visszakerült Dobsinára, elküldték — Telgártra s ott kézbesítették Lux urnak. A dolog nyitja a következő: Mátyás király, a ki szeretett Gömörmegye vadregényes erdeiben vadászgatni, vadaskertet csináltott a Garam-völgyében. A vadaskert közelében község keletkezett, a melyet az odaszakadt német lakosság Thiergarten-nek keresztelt el, ebből a tót-ság Telgár-tot csinált. A magyar királyi posta jártas lévén a magyar történetben is, egy kis históriai kutatás után sikeresen kézbesítette a helytelen címzésű levelezőlapot.

Hatósági munkaközvetítő intézet Budapesten. A budapesti kereskedelmi és iparkamara javaslatára a kereskedelmi miniszter hatósági munkaközvetítő intézetet nyitott a fővárosban (VIII. József-körút 30. sz.). Az intézet márczius 15-én kezdi meg működését.

Az ezredéves emlékmű. A budapesti Andrássy-ut végén most építik az ezredéves emlékművet. A főváros kifogásokat tett az emlékmű terve ellen, mert két szoborcsoportot utját állotta a közlekedésnek. A miniszterelnök értesítette a fővárost, hogy a tervet módosította s a szoborcsoportokat úgy helyezik el, hogy a közlekedést nem akadályozzák.

Hazafias rendelet. A felsővidéken alkalmazott vasutasok egy része még mindig németül és tótul beszél még hivatalos szolgálatban is. Tudomására jutott ez a miskolezi üzletvezetőségnek, mely a szolgálati főnököknek dícséretes hazafias rendeletet adott ki, szigoruan elrendelve, hogy jövőre az alkalmazottaknak tiltsák el, hogy szolgálat közben németül vagy tótul beszéljenek. A hazafias vasutasok körében a rendelet nagy örömet keltett.

Bányászok kivándorlása. A budapesti rendőrségnek tudomására jutott, hogy Felső-Galláról a bányamunkások tömegesen szándékoznak kivándorolni Németországba s hogy a kivándorlást budapesti ügynökök közvetítik. Megindult tehát a nyomozás és a rendőrség csakhamar megtudta, kik azok, a kik engedély nélkül kivándorlások közvetítésével foglalkoznak. Ezek: Arlath György és Arlath Ferencz, dorogi lakosok, Schauer János volt felső-gallai bányamunkás, Walter József budapesti lakos. Ezek az emberek a bányászokat egy németországi mérnök csábítgatására akarták külföldre kivinni. Az ügynökök a bányászokat családotul fel is hozták Budapestre, a hol azonban a munkásoknak várakozniok kellett, míg a további utazásra Németországból pénz érkezik. A pénz nem érkezett. Néhányan erre visszautaztak, de a többség itt maradt Budapesten és a keleti pályaudvar környékén levő csapszékből töltötte meddő várakozással idejét. Lehettek vagy negyvenen, a kiket a rendőrség már vissza is szállított Felső-Gallára. A közvetítőket szigorú pénzbüntetésre és több heti elzárásra ítélték.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A luczernás.

Szinte aggodalommal fogunk tollunkhoz, midőn a luczernáról akarunk írni, mert hisz e növény annyira ismert gazdáink előtt, annyit irtak s szoltak már róla, hogy a további értekezés fölöslegesnek látszik, — de csak látszik, mert ahogy a jó pap holtig tanul, úgy fér meg mindig egy-két szó luczernásaink jókarban tartásához is. Európa majd minden országában termelik a luczernát. de azért csak oly takarmánynövény ez, mely a mérsékelt, talán inkább a melegebb éghajlat honosa. Jó mélyen hatoló gyökérzetével kitünően állja a nagy szárazság idejét, ellenben a tulságos nedvességet már nem kedveli. A hideget jól állja, emlékszem reá, hogy 1879-ben, midőn 20° hideg járta, a m.-óvári luczernások nagyon szépen kiteleltek. Hogy a luczernásnak a feltalaja milyen, az lényegtelen, itt főleg arra kell nézni, hogy az altalaj legyen jó porhanyós, vagy hasadékos, melyen a gyökerek áthatolhassanak. Én, ahol luczernást alkottam, soha sem mulasztottam el az előzetes altalaj-porhanyítást. Megterem ez a takarmány jó, meg közepes földben is, fő az, hogy az mérsékelt tartalma is legyen. Istállótrágyát azért nem tanácsos a luczernásnak adni, mert a gaz szaporodik tőle, ennek magját a trágyával ezer alakban kihurezoljuk. A gaz, ha egyszer ellepte a luczernást, el is nyomja azt. A vetés idején sem tanácslom a trágyázást, hanem oly földbe vessük e takarmányt, mely az előző kapásnövénynél kapta trágyáját, ha aztán kiegészítő trágyázást akarunk adni, hát magyar holdanként ne sajnáljuk tőle a 120—140 kg. szuperfoszfátot, aztán, ha a talajunk mérsékelt, hát egy pár szekér meszet is rászórhatunk. Védnövénye a *zab*, melyet 12 cm.-nyi *sortávolságban* keresztben vetünk a védnövényre s 2—3 cm.-nyire aláboronálunk. Vetés ideje márczius. M. holdanként 8—10 kg. szükséges. Szórva 12—14 kg. kell. A talajnak porhanyónak s gazmentesnek kell lennie, a jó luczernásnál ez életkérdés. A luczerna tehát a vetés sorjában oly táblába jöjjön, hol azelőtt gabona volt s ezt megfelelőleg kapást műveltünk. A vetőmag jósága is fontos dolog. Vigyázzunk tehát, hogy a jó vetőmag szép, fényes, sárgaszínű, gömbölyded legyen.

A magkereskedők ismert fogása, hogy a megvénhedt magvakat olajozzák, hogy mentől fényesebb legyen, csak hogy manipulációjuk még a csekély csiraképeséget is kiöli. A gyanus magot legjobb egy tiszta papírlapra helyezni, hol az olajos mag foltot fog hátrahagyni. A jó magban 98° tiszta luczerna legyen, melyből 90°-nak csiraképesnek kell lenni, aki kereskedőtől vesz, sohasem mulassza

el ezt a követelményt írásban kikötni. A tisztaság s csiraképeség e számára kérjen biztosítékot s ha megessalnak az illetékes hatóságnál igazságát keresheti. A luczerna drága mag lévén, bizony azt derüborura hamisítják a kevésbé lelkiismeretes magkereskedők, a mennyiben öreg, vagy pörkölt magot is elegyitenek közéje, mely persze nem kel ki, legujabban pedig amerikai eredetű maggal keverik. A szegény gazda aztán belenyugszik abba, hogy rossz a föld, rossz az időjárás, rossz a gazdák Patronusa! Aki tehát luczernát akar vetni, ha magot vásárol, azt vizsgálta meg az említett tulajdonra nézve, mert keserű csalódás fogja érni. Azért csak plombozott magot vegyünk, mert az tiszta.

A magvételnél annál inkább legyünk elővigyázók, mert veszedelmes gyomját is vele adják. minő az *aranka*.

Gondját viseljük a luczernásnak, ha a két-évest tavasszal jól megboronáljuk, a későbbi években pedig, ha jó földbe van vetve, a gyomot avval kitünően irtjuk belőle. De a birkával semmi szín alatt se legeltessük, mert az *„agyonrája“*. Kaszálni a virágzás *elején* kell. A renden fekvő takarmány meg csak *reggel-este forgattassék*, hogy szép zöldszínű takarmányt nyerjünk. 1 hold 70—150 mmázsa zöld takarmányt ad. Hogy *felfuróást* ne okozzon, jó azt szécskával keverve etetni. Tavasszal soha se mulasztuk el a luczernástábla *gipszezését*, melyből m. holdanként 120—150 litert szórhatunk rá. Ha a luczernást több éveken keresztül akarjuk fentartani, ezt csak a *fejtrágyázással érhetjük el*, de ahogy előbb mondtam, óvakodjunk az istállótrágya használatától, ha a táblát el nem akarjuk gazosítani. E helyett inkább használjuk a kormot, a fa hamuját, a komposztot, a foszfortrágyát.

A luczernás 4—8 esztendeig kitart, aztán pusztul, bármit tegyünk vele. Nem marad hát más hátra, minthogy felszántuk. Ugyanarra a helyre aztán vagy 6—8 esztendeig ne is kerüljön luczerna, mert a kiszipolyozott altalaj addig nem tér magához.

Jankó Szilárd.

Babona és balhit az állatvilágban.

Káros állatok.

I.

A milyen fontos a gazdára nézve tudni azt, mely fajok, illetve egyedek hasznosak reá az állatvilágból, hogy azokat a tudatlansággal, balhit vagy babonával szemben pártfogásába vehesse s így a maga és embertársai hasznát gyarapítsa, — éppen olyan fontossággal bír azt is tudni, hogy az állatvilágnak mely egyedei azok, melyek üldözésre méltók, melyeket minden módon pusztítani kell, szaporodásukat meggátolni s tőlük azon körülményeket elvonni, melyek létfontosságukhoz szükségesek.

Sok évezred előtt még olyan állatok voltak a földön, melyeket óriási testükkal, félelmetességükkel messze vidékek uraltak; voltak olyanok, melyek tökéletlenségüknél fogva nem szolgálhattak azon rendeltetésnek, melyvégből teremtvé lettek. Ezek a

fokozatosan haladó kor igényeinek nem felelhettek meg s így lassan kipusztultak vagy áthasonultak, tehát maga a természet sietett szolgálatunkra, hogy ezen a viszonyoknak meg nem felelő fajoktól megszabadítson minket.

Ugyanigy pusztultak ki évezredek óta más egyéb káros és hasznos állatok.

Mindez azonban nem történik azon mértékben, a milyenben annak történnie kellene, egyszerűen azért, mert nem vagyunk valamennyien azon egyeddel vagy fajjal ismerősek, melyek ellenségeink s így természetesen nem tudunk ellenük eléggé védekezni. Hogy tehát ezt megtehessek, legelőször is meg kell mindazokkal jól ismerkednünk, melyekről kétségtelenül tudjuk, hogy akár közvetlenül, azaz a hasznos állataink pusztítása által ellenségeink, akár pedig közvetve, vagyis az ő ellenségeik irtása által váltak az ellenségeinkké. Megartva most már a hasznos állatoknál felállított osztályozást s csak mint eddig egynéhány olyat akarok felemlíteni, melyeket a babona, vagy balhit vont büvkörébe, átterünk először az *emlősök* osztályához.

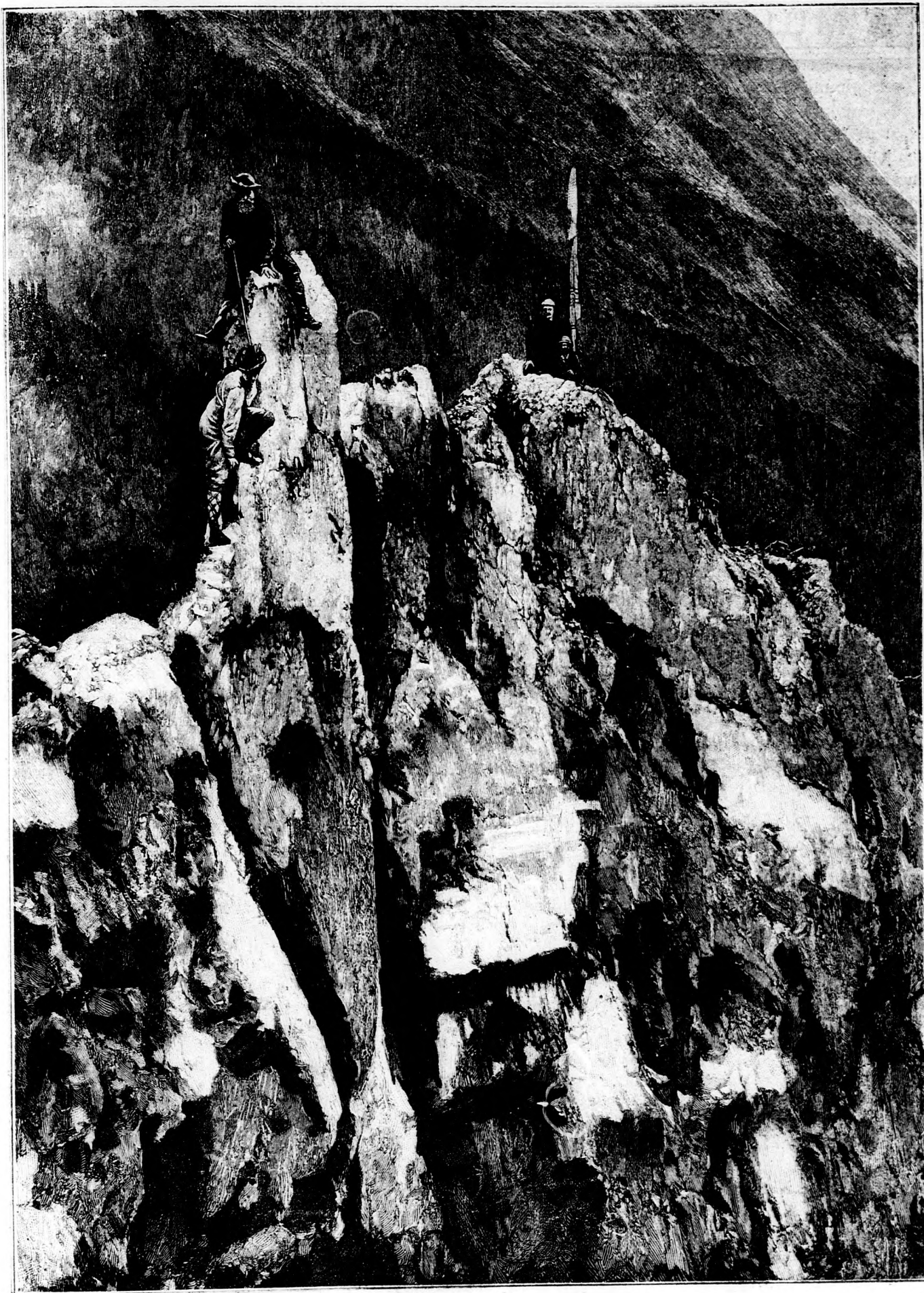
Ezek között több az ellenségünk, mint a barátunk s kivált azáltal válnak reánk nézve károsakká, mert a hasznot hozó állatokat pusztítják. Vannak közöttük olyanok is, melyek az általuk okozott kárt prémjükkel vagy élvezhető husukkal némileg ellensúlyozzák; de ez a kis haszon vajmi kicsi azon kárhoz képest, melyet nekünk pusztításaik által okoznak, mit szerencsére ugyszólván valamennyien tudunk, mert egy sincs közöttük olyan, melyet akár a babona, akár a balhite pártfogásába vett volna s így itten felemlitenünk kellene.

A mint az emlősök között sokkal több az ellenségünk mint a barátunk, úgy viszont a *madarak* osztályában sokkal több jóbaráttal találkozunk. Általában pedig elmondhatjuk, hogy kevés kivétellel az éneklők barátaink, a ragadozók pedig ellenségeinknek bizonyultak.

Itt már akadunk egy-két olyan egyedre, melyeket a balhit olyan jó tulajdonságokkal is felruházott, melyeket meg nem érdemelnek s ezek között legelőször meg kell említenünk a *golyát* (*eiconia*), a gyermekmesék és a fiatal anyák vágyainak állandó alakja; a pusztai embernek kiváló ismerőse és látzólagos jóbarátja, sőt kultusza évezredek óta már annyira elterjedt, hogy például a keleti népek szentté avatták; sok anya, mint valami büvös tünemény után néz utána, mikor a magas égbolt alatt tovaépül anélkül, hogy az ő házára is leszállana, valami kedves élő-csücsögő babával a hosszú vörös csőrében; mi gazdák pedig ismert büneit is megbocsátjuk, ha körünkbe letelepedik, mikor is nálunk valódi házibarat szerepet játsza. De hát a látszat gyakran csal! Sajnálom, hogy igen sok gazdatársamat kell kiábrándítanom ezen madár iránti jó hitéből s ki kell jelentenem azt, hogy a golya is egyike legnagyobb ellenségeinknek.

Büneinek sorozata igen nagy; pusztítja az igen hasznos vízi siklót, gyikot és békát; felkutatja a földön fészkelő madarak fészkeit s az azokban talált tojásokat, sőt apró fiókákat is elpusztítja; sőt be van bizonyítva róla az is, hogy nagyon gyakran az apró süldőnyulakat is megtámadja, ami nálunk gazdáknál nem menne kárszámba, hanem a vadászember bizony megköszönné az ilyen barátságot — ha megtudná; mindezekkel pedig sokkal nagyobb kárt csinál, mint a mennyivel felér az a haszon, melyet a neki igen vékony eledelül szolgáló giliszták, tücskök és pajodok pusztításával okoz.

Christélyi Béla.

A T U R I S T Á K.

MULATTATÓ.

J a n ó.

I.

Alacsony, kéménytelen házikó áll a kis somogyi falucska szélén. A kőfeszület tán az egyetlen disze, amely előtte, az ut szélén áll. Mellette magas kukoricza diszlik, a kertje végében meg a Dráva sietteteti fodrozó habjait. A füst, mint valami tüzhányó kráterből, ömlik a konyhaajtón ki. Nagy gyönyörűségére a veres begyü füstí feeskéknek, melyek csicserekelve ficzkádoznak az eresz alatti fészekben. Az udvar kellemes mégis, mert a magas, megrakott gyümölcsfák kívánatosan árnyassá teszik.

A szép horvát lány, aki a pitvarban áll, a füsttől könnyező szemeit törülgeti s mosolyogva nézi a nagy komondort, amely ellustulva terpeszkedik előtte. A kutya is elégedett vicserítással, nyüszikeléssel szemléli egy darabig a leányt, de azután morgás felét hallat, az utcaajtóhoz ugrik s erősen megtámadni készül a belépőt.

— Kusti, Bundás! — kiált rá a leány, mert megismerte Janót, a drótos-tót.

A kutya félresompolyog, de fogait nem éppen biztatólag mutogatja Janó felé.

— Ja nápot, Márinká.

— Adjon Isten, Janó.

— Ván-e valami drótozni?

— Van Janó, — majd kihozom.

A leány eltűnik a tüstös konyhában, a tót legény meg lerakja batyuját s odaül a pitvarba. Majd fölvesz egy pár lehullott almát a földről s rágni kezdi a drótosok irigyelhető étvágyával. A kutya is, mintha kedvet kapna tőle, odacsuszik melléje s esengve kíséri minden mozdulatát, megakarva tudni, hogy jut-e belőle neki is, pedig egyébkor nem szokott kedvet kapni a földön heverő gyümöleshöz.

— Nézd, Janó, ez a fazék megrepedt, drótozd össze, aztán csak sokat ne fizessek.

— Jaj, semmit, — kedves Márinká — csak egy kis zebidet agyál.

— Lesz Janó, krumplileves, meg gánicza. — Szereted-e?

— Mint tigid, — Márinká.

A leány elneveti magát.

— Te bolond, — hát még most is rajtam jár az eszed — mit szólna hozzá a menyasszonyod, ha megtudná, te Janó?

— Ha megtudna, — de nem megtugya. Aztán meg ha megtudna? Filem én tüle? Mirt in filmem? In tigid jobban szeretem, mint aztát. Szivesebben elvegném tigid, de te ullan keminy megvagy, mint a gyimant, meg a badog.

— Bolond vagy, te Janó. — Hát én drótosné legyek?

Erre aztán nem tud Janó semmit sem szólni. Elszomorodik. Érzi, hogy milyen kevésre becsülik a drótost. Minek is ajánlaná ő még magát, hiszen ime, szemébe mondták neki csekélységét. Megvárja a krumplilevest, meg a gániczát, aztán fölszedi czókmókját és tovább áll. Megemeli zsiros kalapját a feszület előtt, de tekintete még az udvaron kalandozik. Majd leül a kukoriczaföld szélén s vissza-

bámul arra a kis kéménytelen, apró ablaku házikóra, ott a falu szélén...

II.

Már egy év elmúlt azóta.

A kis kéménytelen házikó most is úgy állt a falu szélén, előtte a feszület, udvarán a megrakott fák. Janó most is drótoz a pitvarban, a kutya mellette fekszik s a leány előtte áll.

— Szíp, szíp, kedves Marinka, de ullan revid ideig láttam. Zaruacska csak úgy lehet meginyi, ha a zember nincs ot. Jul ireztem mágámát egy-kit hitig, de elköt gyünnyi kenyirt, krumplit keresni s ázuta nem is hálótam rula. Így megván á szegin zember. Hát neked nincs mig vólegényed Márinka?

— Még nincs, tán majd lesz. Ráérek még.

— Hát kedvesed, az se nincs?

A leány elpirul, azután beszalad a konyhába, erre nem válaszol.

Janó meg csudálkozva néz utána. Miért futott el tőle? — Máskor nem szokott...

III.

Ismét egy év mult el.

A kis házikó csak áll, mint azelőtt. A feszület sem változott. De a fák csupaszok, nem teszi őket mosolygóvá a gyümölcsök piros-sárga, kívánatos színe. Nem bánt velük gondos kéz. A kutya agyon soványodva csatangol az udvaron. A hálók, melyek a Dráva egyik szakadékában, a Jeskóban, voltak kifeszítve, most összeszáradva — szakadozva vannak az udvarra hanyva, Bundás bujik közibök éjjelente. Füst nagyon ritkán tódul ki a konyhaajtón, a kis feeskék is itt hagyták lakásukat. Az egész ház olyan, mintha kihalt volna belőle az élet.

A szép Marinka megjelenik az ajtóban. Minő változás! Tömör, dus haja rendetlenül, gondozatlanul csügg fejen, arcza megnyult, halvány, szemei jobban fénylenek tán, mint azelőtt, de e fény beteges, lázas...

Bundás vonit.

Az utcaajtón Janó jön be.

A leány beteges arcszínére halvány pirosság ül ki. Most ismét megvárja Janót, nem fut el előle, mint tavaly.

A tót közelebb jön, alig tudja megismerni a leányt. Csudálkozik, sajnálkozik, pedig az ő arcza is banatos.

— Ju nápot agyun az Isten, Márinká. Beteg voltal, hogy ullan sápadottan kinézel.

— Hej, sóhajt a lány és megerednek könnyei, hogy folyjanak úgy, mint a Dráva, de nem szól többet.

— De hat mi bájud ván?

— Semmi, azaz, hogy nagyon sok, Janó. De ne kérdezz, a szivem reped meg a keserűségben, a gyalázatban.

— A gyalázatban? — Nem megirtem.

Halk gyermeksírás hallatszík a szobából. A lány szivéhez kap, nem sir többé, de gyenge hangon mondja:

— Hallod. Óh Istenem!

Most már kezd Janó előtt is érthetővé válni a dolog. Mikor aztán a lány bemegegy, ő is utána indul.

Tehát ez a baj.

Ötbenn egymás mellett állanak és bámulják a pólyában lévő apró jószágot.

A lány karjaira veszi. Most már nem mer oly bátran nézni a férfi szeme közé. Lesüti szemeit.

— Hogyan ez megtörtint? Kérde Janó bátyó, fájdalmas hangon.

A lány egy darabig nézi a zavarban lévő embert, aztán egyszerre beszédes lesz:

— Hej, kedves Janóm, nagy története van ennek. Itt laktam egyedül a faluszélén, a Dráva mellett, aztán szép lány is voltam, sokan mondták ezt nekem. Különösen az mondta, aki most itt hagyott ezzel a kicsinyvel...

Itt elhallgat a lány, letörli könnyeit s aztán félénkebben, mint előbb folytatja:

— Szerettem a Drávát, a Jeskót, hisz belőlük éltem, aztán engem is szeretett egy halászlegény és én se huzódtam soká tőle. Azt mondta, elvesz s én elhittem neki. Oh! — Most sem tudok rá rosszat mondani, mikor olyan szép volt. De aztán elmondtam neki, hogy szerelmünknek gyümölcsét hordozom, akkor... óh, akkor tudtam meg, ki ő. Kért, hogy el ne áruljam senkinek e titkot, ő pedig nem jött erre többé. Később tudtam meg, hogy feleséges ember volt s hogy családjá tul a Dráván, Szlavóniában lakott...

Mikor eddig ért a lány, hangja elfulladt a zokogásban, ráhajtotta fejét magzatára és keservesen sirt.

Janó megilletődve hallgatta s mikor amaz elhagyta, ő kezdte el:

— Szegén lanka, in velem is törtint illen szamaru eset. Az in szip felesigem meghalta, mikor migegyszer akartam latni a tilen. Nem irtak meg, mikor tertint, csak akkor tutam, mikor hazakeriltem. Most ezvegyember vágyom.

Akkor meg ő hallgatott el. Es hallgattak mindketten.

Látták egymás bánatát.

Végre a lány kezdi:

— Szegény ember.

— Te is szegény megvágy.

— Márinká!

— Nos?

— Semmi.

Ujabb csönd.

— Válami ákárom neked mondáni.

— No, mi az?

Janó elhallgat, Mari a gyermekére ügyel.

— In tited...

— Janó, — bánod a feleségedet?

— Nágyn.

— No látod, mégis azt akarod nekem mondani, hogy...

— Mit?

— Hogy...

— Iszen igaz...

— Ugy beszélj, — hogy értsem.

— Mast is szeretem in tited, Márinká. — Ligy te a zenyim felesig, nem megbanod.

Mari nem szól rá, hallgat.

A férfi bátorságot kap, közelebb megy...

IV.

Ismét egy év.

A kis kénytelen somogyi házikó még áll. Lakója egygyel több. A gyümölcsfák gazdagon telítve, a komondor régi egészséges állapotban.

A kertajtó nyílik.

Bundás örömesahólassal ugrál és nyiszorogva fogadja a belépő gazdát, a ki a Dráváról jön, hol épen halászatát végezte és tréfás hangon kiáltja:

— Van-e valami drutozni?

Aztán odarohan az egészséges színű menyecskehez, meg a kis lépni tanuló, pötyögő jószághoz és megcsókolja őket vidáman, boldogan.

A fürti fecskék is vidáman csókolóznak az eresz alatt...

Mézes János.

Galambóc-vár romjai.

Képeinkhez.

A turisták. Tirol és Svájc szédítő magas, égbe nyúló hegyescsúcsait nagy kedvvel mászzák meg a turisták. Ennek a sokszor életveszéllyel járó szenvedélynek olyan rabjai, mint akár a kártyajátékosok az ördög bibliája forgatásának. Van is valami izgató abban, ha az ember sok száz méter magasságba felkuszhatik a sziklatetőre s onnan betekinthesi az egész vidéket. Mai képünk egy meredek sziklalánczolatot ábrázol, melynek csúcsaira a turisták felkapaszkodva, megpihennek a csúcsokon.

Galambóc-vár romjai. Második képünkön a Felvidék vadregényes várromai közül a török világban nagy szerepet játszott Galambóc-várat mutatjuk be.

Betűrejtvény.

tü tü
tü tü
tü tü
tü tü

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő márczius 18.

A „Független Ujság” 9. számában közölt talány megfejtése: „*Vékony haja van a piros almának.*”

Helyesen fejtették meg: Szakáts Vilma, Tóth Teresi, Olló Juliska, Nikodem Vilma, Háder Erzsike és Mariska, Hilbert Irénke, Moritz Juliska, Molnár Rózália, Abri István, Farkas István, ifj. Szathmáry Sándor, Deutschmann József, Gáll Károly, Neumann Lajos, Baráth János, Barkóczy András, Bugony István, Hegyi Mihály, ifj. Kassa Kristóf, Pék János, Kerekes József, Horváth János, Gyulai Lajos, Orbán Dénes, Takáts András, Kelemen Mátyás, ifj. Papp Lajos, László Erdre, ifj. Boros Péter, Nagy János, Viasz János, ifj. Baesány László, Bartosik Bertalan, Vajda János, Balázs János, Gál András, ifj. Ollós Ferencz, Kiss József Henrik, Merez Károly, „Mezőturi gazd. egyesület”, „Sarudi rom. kath. olvasó-kör”, „B-Erzsébeti olv.-kör”, „Függetl. 48-as olv.-kör Vadán”, „Lenkei kath. olv.-kör”.

A sorshuzárnál „Mezőturi gazdasági egyesület” jött ki elsőnek, kinek Tormay Béla: „A magyar gazda kincsesháza” című munkáját küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Regényünk a „Független Ujság” mai számából térszúke miatt kimaradt.

Szabó János urnak. A legjobb francia oltóviaszokat a következőképen készítheti: 1. a melegen folyó oltóviaszt, a mely csak abban az esetben használható, hogyha meleg, 915 grm. fenyőgyanta (kolofonium), 15 grm. feketeszurok, 30 grm. juhaggyu és 40 grm. szitált fahamuból; 2. a hidegen folyó viaszt 830 grm. fenyőgyanta (kolofonium), 15 grm. feketeszurok, 30 grm. juhaggyu, 35 grm. szitált fahamu és 90 grm. 90 fokos borszeszből. Ezeket összekeverve, felmelegíti és felolvasztja. Csak arra kell vigyázni, hogy a szeszt ne tegyük hidegen a keverékhez, hanem meleg vízbe állítva, az üveget előbb felmelegítsük és úgy keverjük; hogy ha azután kész, akármielyen edényben elteheti. Ez a hidegen folyó viasz mindenkor használható, míg az előbbit csak előzetes felmelegítés után lehet alkalmazni. — **Gyarmati András** urnak. Magához a pörös esethez nem szólhatunk hozzá, mert az ügyvéd dolga. Mi csak annyit mondhatunk, hogy aki kitöltetlen váltót aláír, az kést adott a más kezébe és akárhogyan elbánjanak vele a kitöltetlen váltó felhasználásával, azon nagyon nehéz segíteni. — **N. N.** urnak. Ajánlhatjuk Korompayné tanintézetét. (Budapest, Kerepesi-ut 14.). Tessék vele levél útján kialakulni a szabás tanításáért járó díjat. Annyit tudunk, hogy a varrás és szabásért, amit 3 hónapig tanít, az első hónapban 30 koronát, a másik 2 hónapban 20—20 koronát kell fizetni. — Olesónak bizony nem mondhatjuk. — **Tápiósági előfizető.** Ha jól megértettük, azt panasolja fel, hogy a sorozásnál nem jártak el igazságosan. Ez nem valószínű. Valaki színezészségesnek látszhatik, azért mégis lehet a szervezetében valamely belső hiba, amiért nem alkalmas katonának. Az, hogy valakinek vagyona van, nem számít a sorozó-bizottság előtt, ahol felesküdt katonarvosok ítélnek. A leggazdagabb emberek sem igen kerülhetik ki ma a katonaságot, ha alkalmasak. Itt is a legényben volt biztosan a bibi. — **Fejes Sándor** urnak. A kitüntetésre méltó gazdasági cselédeket az illető vár-

megye gazdasági egyesülete is felterjeszheti a földművelésügyi miniszterhez. A gazd. egyesületnél kell tehát lépést tenni, ezen mulik, hogy a kitüntetés megtörténjék. — **2034. sz. előfizető** Ezer forintnyi összegig a postatakarékpénztárba helyezheti el a pénzét, a hol 3 és fél perzentos kamatot fizetnek. Betett pénzéről könyvecskét kap, melynek előmutatására bármely postahivatal kiadja pénzét, de 20 koronán felüli összeget csak két hét múlva tartozik kifizetni. A díjmentesen kiadandó könyvecskében egyébként az összes feltételek megvannak. — **Páll Antal** urnak. 1. A kérdezett lap már megszűnt. 2. Bochandánovits szerkesztőt nem ismerünk. 3. A földm. min. legujabb kiadványa a Magyar Gazda Kincsesháza. — **T. J.** urnak. Mi munkák kiadásával nem foglalkozunk. Tessék megkérdezni a Pátia nyomdát, (Bpest, Üllői-ut 25.). Előre is jelezhetjük, hogy egy könyv kinyomtatása sok pénzbe kerül (ívenként 60—80 korona). — **Orbán Dénes** urnak. Adás-vételi szerződések hitelesítésére törvényszerint a községi illetve közjegyzők illetékesek; hitelesítésükkel el nem látott szerződéseknek per esetén nincsen jogi érvényük. A szerződések nem kötelező velük kiállítatni, de mégis ők írják azt meg, mert ők tudják legjobban a módját s az ügyvédmunka még többbe kerülne. 2. Zugirász az, aki olyan munkát vállal el, a melyre csak diplomás ügyvédek vagy hatósági személyek vannak jogosítva. 3. A közigazgatás reformjának keresztülvitelét megígérte a kormány. De évek kellenek, meg ez megvalósul. — **K. Gy.** urnak. Ha tényleg nem tett olyan nagy megrendelést, ne váltsa ki az árut, hadd pereljen az ügynök. Ha nem tud írásbeli megrendelést bemutatni, veszített ügye van. — **B. I.** urnak. Szabászati iskola nincs. A női ipariskolában többek között a szabászatot is tanulják, de ide csak nők léphetnek be. Férti csak üzletben tanulhatja el a szabást. Tessék talán tudakozódni a következő ezégnél: Maison Faludi és Társa, Budapest, IV. Szer-vita-tér 1.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1900. márczius 10-én.

Éabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buzá* 15—16 K. *Rozs* 12-74 K-tól 13— K-ig. *Árpa* 11— K, jobb minőségű 11-40 K. *Zab* 10-80 K. *Tengeri* 10-30 K. **Liszt** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	26—	24-60	23-40	21-80	21-40	20-80	19-40	16-40	11—

Buzakorpa finom 9— K, durva 8-80 K.

Egyéb magvak: *mák* 50—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 12—16 K, aprószemű 12—18 K, *tarka* 10—20 K, *lencse* 12—20 K, *borsó* héjas 20—24 K, *löhère* 150—160 K, *huczerna* 50—100 K, *baltaczim* 28—29 K.

Takarmányvásár. Réti széna 400—600 fillér, muhar 500—600 fillér, zsupszalma 260—320 fillér, alomszalma 200—240 fillér.

Juhvásár. Elő bárány 11—16 K, fölött bárány 9—17 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 100—102 fillér, 280—300 kg.-mos 100—101 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 92—94 fillér, szerb 94—96 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hízott magyar ökör jobb minőségű 60—66—, középminőségű 52—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 44—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, magyar tehén középminőségű 42—64—, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, szerbiai ökör jobb minőségű 46—55—, kivitel —, középminőségű 40—44—, szerbiai bika 44—64—, szerbiai bivaly 34—44—, kiv. — koronáig métermázsánként élsúlyban.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2-80—2— K, csirke 1-80—2— K, káppan hízott 4-40 K.

Tojás alföldi 72—74 K, erdélyi 66—68 K, ládánként. Teatojás 100 drb 6—6-50 K.

Tejtermékek. Teavaj 1-60—2—, tejföl 50—56 fillér literenként, főzővaj 1—1-50 K, tehénturó 20—24 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0—0— 1 q 5—6—, Petrezselyem 100 kötés 0—0—, 1 q 16—20—, zeller 100 drb 2-40—5—, karalábé 2-40—3-20, vöröshagyma 100 kötés 0—, 1 q 8—11—, foghagyma 100 kötés ——, 1 q 20—32—, vörösrépa 100 drb 1-40—2-40, fehérrépa, fejeskáposzta 10—18—, kelkáposzta 100 drb 3—6—, vöröskáposzta 16—20—, fejjessaláta 2-40—4—, kötött saláta 0—0—, burgonya rózsza 1 q 4—4—, sárga 4-20—5—.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

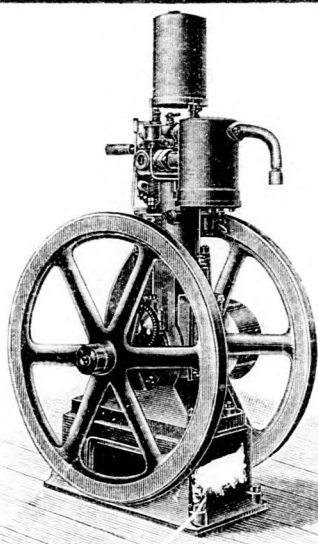
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv. társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
 lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab.
 rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
 a legolcsóbb
 hajtóerő.**

Hatósági engedély
 nélkül
 bárhol felállítható.
 nem tűzveszélyes,
 egyszerű, tartós
 szerkezetű,
 gépészre nincs
 szükség.

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

Világhírű erfurti magvak

Budapesten kaphatók

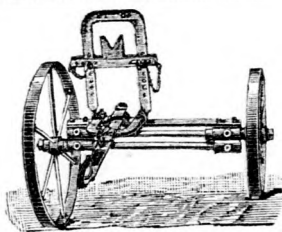
Radwaner és Rónai

magkereskedésében, V., Nádor-u. 8.

J. C. SCHMIDT erfurti magtermelő német es. udvari szállító
magyarországi főraktánában.

Ugyanott gazdasági vetőmagvak, fűmagvak stb. a legkitűnőbb minőségben jutányosan beszerezhetők.

— Tessék árjegyzéket kérni. —

Az 1899. évi szegedi mezőgazdasági kiállításon „új és figyelemre méltó” jelzővel kitüntetve.

Szab. kéttengelyű „Bóni” eketaliga.

!! Legujabb szerkezet!!

Tartós, szilárd, nem kopik, nem dől, domboldalon nem farol, az ekét egyeme-tesen vezeti, kenése folytonos és gazdaságos, kevés vonóerőt igényel.

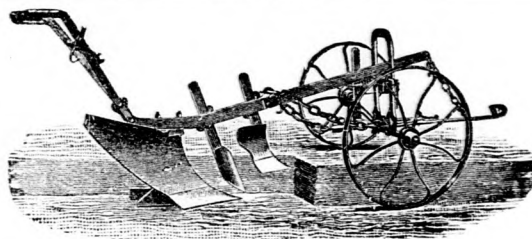
Pillanat alatt állítható!

Megrendelhető:

Nyirbátorban: Mandel Eduárd és társainál.

Budapestben: a szab. osztr. magyar államvasúttársulat magyar bányái, hutái és uradalmi vezérigazgatóságánál (VI. Teréz-körút 24/a.), a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (V, Alkotmány-u. 31.) Bächer és Melichár czégnél (VI. Nagymező-u. 68.) Kann és Heller uraknál (V., Váci-körút 62.)

— Más rendszerű vas-eketaligákat átalakításra elvállalunk. —

Egyetemes és mélyítő ekék

□acélgerendelylyel, páncélaecél kormány-lappal egy darabból, önvezetékekkel, állítható szarvakkal.

Többvasú ekék.

!Uj! Finom-, szántó- és csuklós-boronák, rétboronák, háromtagu- és egytagu hengerek.

UMRATH ÉS TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok

B U D A P E S T,

V. ker., Váci-körút 60. sz.

Vetőgépek, trieurók, rosták, kukoriczamorzsolók, czépölkészletek, fűkaszálók és marokrakó aratógépek stb. nagy választékban.

Magyar kölcsönös állatbiztosítás mint szövetkezet

Budapest, VII., Ferencz-körut 30. szám.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD:

LOVAK ÉS SZARVASMARHÁK elhullása következtében beállott káresek megtérítésére.

Kártérítési igénye fennáll:

ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat. — továbbá ha a szövetkezet kényszer-vágást kénytelen elrendelni.

A díjak rendkívül mérsékeltek.

Az intézet élén állanak: Báró Sztojanovits György földbirtokos, elnök, báró Ambrózy Gyula földbirtokos, gróf Bethlen Balázs es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Bély László országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Korniss Károly főrendiházi tag, földbirtokos, báró Jósika Gábor es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Ráday Gedeon földbirtokos, dr. Simay Aladár a „Magyar agrár és járadékbank r.-t.” gazdasági tanácsosa, dr. Tetéleni Armin ügyvéd, Tahy István es. és kir. kamarás, a pesti gazdasági egyesület alelnöke, földbirtokos, Zalesky Jenő földbirtokos, dr. Pajor Ignác földbirtokos, intézeti vezérigazgató, igazgatósági tagok.

Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

17457. szám. II. 2a.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. ménesbirtok

3200 mmázsát tevő f. évi takarmányárpa-szükségletének

biztosítása céljából

folyó évi márczius hó 12-ik napján d. e. 10 órakor

a ménesbirtok-igazgatóság hivatalos helyiségében, zárt írásbeli versenytárgyalás fog megtartatni.

Az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok a fent említett határidőig a ménesbirtok igazgatóságához Mezőhegyesre nyújtandók be, honnan a szállításra vonatkozó részletes feltételek megszerezhetők.

Budapest, 1900. évi február hó 24-én.

530

M. kir. földmivelésügyi minster.

Magyar élelmiszerszállító RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, VII., Kerepesi-ut 20.
Sertésbizományi üzlet

Sürgőnyezim: Consum, Budapest. Telefon 25—02.

Sovány és hizott sertések vételét és eladását legelőnyösebb feltételek mellett közvetíti. Elvállalja **Kőbányai szállásain** a sovány sertések kihizlalását és gondozását.

Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 13. sz.

Készít: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto-) typia, fametszet stb. utján.

Jérképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszobban és legelőnyösebben sokszorosíthatnak.

• Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. •

SZABÓ BÉLA utóda

GYÖNGYÖS.

A legmagasabb kitüntetés! amely gyárost vagy kereskedőt érhet az, ha az általa forgalomba hozott árut, a fogyasztó közönség pénze mellett még hálásan megköszöni, magasztatja, dicsőímszti zeng fölötte és minden ismerősének, jó barátjának ajánlja. Ilyen kitüntetésben részesül évek óta a **Gyöngyösi Szabó Béla utóda cég**, mely a már országszerte ismert jó hírnevű **Bikaviadal kását**

honosította meg nálunk. A legszegényebb munkától, a legmódosabb gazdáig, több mint 10000 ilyen dícsérő levél van birtokában.

Kászasnak minden darabját amely, nem megfelelőnek bizonyul, saját költségén visszafogad és saját költségére azonnal megtérít.

Árai jó fenőkövel együtt: 10 darabon felül bérmentve

korona	8	8 1/2	9	10	11	markos
	2.40	2.60	2.80	3.20	3.60	

40 koronán aluli megrendeléseknél utánvét mellett ezen felül a község bírása ajánlása mellett 1 augusztusi fizetésre. Megrendeléseket április és májusi szállításra már most elfogad késői megrendelések a nagy kereslet folytán nem lesznek figyelembe vehetők.

A m. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, „Millennium“

legújabb szerkezetű **fűkaszaló-, marokrakó- és kéveköttő aratógépeit**, melyek főelőnyei:
préselt aczélemmez-állvány, tégelyaczel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető elpusztíthatlan szerkezet,

továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasutársaság resiczei mezőgazdasági gépgyárában készült

3, 3¹/₂ és 4 lóerejű cséplő-készleteit.

Sack-rendszerű, aczéllötésű ekéfével ellátott **ekéit**, járgányos cséplőkészleteit, szecsavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés! Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt. meghatalmazásokat f. évi január hó 1-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csak is azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közönség tévútra vezetessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti és székötletésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.
 A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége.

**A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár
 részvénytársaság:**
**szarvasmarha, borju, juh, kecske,
 bárány és sertések**

bizományi eladásával
 foglalkozik.

A bizományba küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni.
 A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni.
 A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő

előleget nyújt

hatóságilag megállapított kamatláb mellett.

Vasuti küldemények czimzendők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél-, sürgöny, telefonszám: „Vásárpénztár—Budapest.“

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi beesérték háromnegyed részéig

20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat

bármikor, pénztintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézet,

Budapesten, VI., Váci-körut 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is ajánlott intézetünk tíz évi fennállása óta 50,000,000 frunyi kölcsönt szavatolt meg.

A világ legelső és legnagyobb kaszagyára, mely minden kiállításon kitüntette lett, mely a mult évi londoni kiállításon is **nagy aranyérmét és diszoklevelet nyert:**

A „Sohr Szent-Antal“ kaszagyár!

melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője

Sohr József

SZILL, (Somogy megye).

100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent Antal“ ezüstaczel-kaszát tud előmutatni.

200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 db közül 5 rosszat tud előmutatni.

A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát **senkitől ne vásároljon és ne rendeljen**, míg fenti hírneves ezégtől egy képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld. — A „Szent-Antal“-kaszagyár minden kaszáért minden tekintetben jótállást vállal és a meg nem felelőt (tapasztalatból tudjuk, hogy 1000 közt sincs egy rossz) díjmentesen egy új kaszáért kicserél, 5 drb rendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darabnál a postaköltséget is fizeti és egy kaszát ráadásul ingyen küld. — Gyűjtőknek kedvezmény! — Sok ezer hála- és köszönő-levél, ép úgy utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésére.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelező-lapon!

Ajánlom jutányos áron államilag

ólmazárólt lóhere- és
luczernamagvaimat,

valamint kitünő minőségű

répa- és fűmagvaimat.

Rivánatra szívesen szolgálok mintázott
ajánlatokkal.

Frommer A. Herrman utóda

Steiner Ármin

magnagykereskedése Budapesten.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG)
ezelőtti PFANHAUSER AG.
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLÖZŐ-GÉPEK)
MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* BUDAPEST *
VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
(ROYAL SZÁLLODA)

Gabonáinkat Vetőmagvak

értékesítsük a

legelőnyösebb beszerzése és értékesítése

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

Szuperfoszfátot,
kénsavas-kálit, kénsavas-ammont, kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)

kénport, (legfinomabb — 78° a Chancel oidium ellen)

r é z g á l i c z o t 98 99%

legelőnyösebben szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)